Ankenævnet for Forsikring

924/13-5

Den 7. oktober 2013 blev i sag nr. 83.626:

xxx xxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har villaforsikring og familieforsikring i Tryg Forsikring A/S. Han klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for skader i forbindelse med en sammenstyrtet bygning.

Det fremgår af sagen, at klageren den 1/10 2011 sammen med sin svoger, der er uddannet kloakmester, gravede en rende langs den ene mur på sit hus med henblik på etablering af omfangsdræn. Efter udgravningen styrtede huset sammen, hvilket medførte omfattende skader på bygning og indbo. Selskabet afviser dækning for bygningsskaden med henvisning til, at der ikke foreligger en pludselig skade, at skaden er sket i forbindelse med bygge- og reparationsarbejde, samt at klageren har udvist grov uagtsomhed i forbindelse med udgravningen. Selskabet afviser ligeledes at yde dækning for klagerens totalskadede indbogenstande med henvisning til, at skaden skyldes grov uagtsomhed.

Klageren anmeldte skaden den 3/10 2011. I mail af den 11/1 2012 til klagerens advokat bad selskabet om yderligere oplysninger om forløbet forud for skaden. I mailen hedder det bl.a.:

> "Som det fremgår af skaderapporten er de nærmere forhold omkring selve udgravningen og de deltagende personers rolle i det udførte arbejde ikke tilstrækkelig belyst. Jeg skal derfor

bede om en præcis beskrivelse af arbejdet forud for skadens opståen. I den forbindelse vil jeg gerne have belyst følgende:

- Hvem har deltaget i det praktiske arbejde i forbindelse med udgravningen?
- Kloakmester ...s præcise rolle i sagen. Adv. skriver at ... har superviseret. Betyder det at ... intet arbejde har foretaget? Har han bare stået ved siden af? Eller har han givet gode råd uden at deltage i det fysiske arbejde på arbejdspladsen. Hvilke konkrete anvisninger har ... givet, og på hvilket grundlag?
- Kloakmester ...s forsikringsforhold - virksomhedens erhvervsansvarsforsikring
- Ejer kloakmester ... selv virksomhed, eller er han ansat?
- Kloakmester ...s private ansvarsforsikring
- Hvordan er gravearbejdet udført?
- Hvor dybt er der udgravet i forhold til kældervægs dybde/underkant?
- Er der foretaget geotekniske undersøgelser inden arbejdet er påbegyndt?
- På hvilket tidspunkt opstår skaden? (Her ønskes en præcis tidsangivelse i forhold til gravearbejde, f.eks. i form af en tidlinie)

Såfremt vi ikke kan få alle ovennævnte forhold belyst, er vi enige i, at der kan laves en syn- og skønsforretning. Vi går ud fra, at kloakmester ... inddrages under syn- og skønsforretningen. Hvis dette ikke sker må I gerne underrette Tryg. Vi imødeser gerne et skønstema.

Når ovenstående spørgsmål er belyst - evt. ved en syn- og skønsmands medvirken - vil Tryg tage endelig stilling til dækning og omfanget af evt. erstatning.

Det kan oplyses, at Tryg indtil videre har afholdt udgifter til Skafor udkald til SSG A/S jf. faktura nr. ... med et samlet beløb på i alt 24.393,73 kr. inkl. moms. Faktura indeholder udgift til leje af hegn fra ... Yderligere lejeudgift kan kun accepteres såfremt Tryg evt. accepterer skaden som dækningsberettiget."

Klageren og hans svoger anførte i udateret brev til selskabet heroverfor bl.a.:

"Arbejdet blev udført af ejer, [klageren] samt svoger ... [Klagers svoger] er autoriseret kloakmester, men under udførsel af arbejdet hjalp [klagers svoger] pga. sin viden og sin familiemæssige tilknytning - ergo som privatperson.

Arbejdet blev udført i forhold til at ville udgrave til omfangs/terrændræn, da der var observeret vand i kælderen igennem en længere periode pga. større nedbørsmængder.

Ved arbejdets påbegyndelse konstateres det, at jordbundsforholdene bestod af et kapillarbrydende lag uden indtrængning af grundvand. Arbejdet blev udført i henhold til DS436, '*Norm for dræning af bygværker mv.',* der henvises til pkt. 2.1, 2.2 og 2.6, hvori der beskrives klassificering af jordbundsforhold. I dette tilfælde blev jordbundsforholdene anslået til klasse 1/klasse 2.

Arbejdet påbegyndes, hvor der blev udgravet fra det sydøstlige hjørne mod nordøst. Husets beliggenhed på grunden var med en højdeforskel på omtrent 1 m (med fald mod syd).

Der henvises desuden til bilag (funderingsregler - ler fra teknologisk institut, D5415), hvori beskrives opgravningsdybder ved fundament.

Højdeforskellen på grunden var fra nord til syd på omkring 2,4 m.

Der blevet gravet en rende på 6 - 6,5 m, hvor det samlede husgavlslængde er 8 meter. Renden var på 40 cm i bredden og en dybde fra ca. 0,5 til 1,4 meter, der henvises til bilag (skitsetegning af husgavl). Dybden var ned til fundaments underkant.

Da gravearbejdet var færdigudført og der skulle igangsættes vægforbedringer for vægdræn, skete en pludselig sammenstyrtning af gavl, hvor der efter nærmere besigtigelse blev konstateret, at der ikke var forbindelse - forbandt - mellem de to eksisterende vægge. Det kan hertil siges, at huset ikke er sunket - væggen er rykket ud, hvorfor det er styrtet sammen (se billede)

Den aktuelle skade er sket pga. den østlige og sydlige væg ikke var muret i forbandt, hvilket inden sammenstyrtning absolut ikke var synlig. Se bilag (billeder af hjørne, hvor det kan ses at der er muret med gasbeton uden sammenhæng med østlig mur).

Klagerens advokat anførte i brev til selskabet dateret den 27/8 2012 bl.a.:

"Min klients indbo må endvidere betragtes som totalskadet, som følge af uheldet, hvorfor jeg beder Tryg Forsikring anerkende forsikringspligten, for så vidt angår min klients indbo. Endvidere er der sket skade på naboejendommen til min klient, ..., som har fået ødelagt hegn samt kældervindue, som jeg ligeledes beder Tryg meddele dækningstilsagn til, således at skader kan blive udbedret.

For så vidt angår mit brev af 24. april 2012, skal jeg korrigere brevet, idet jeg fastholder, at det udførte arbejde ikke er udført håndværksmæssigt *ukorrekt.* Arbejdet blev således udført under supervision af en autoriseret kloakmester, som ligeledes kan bevidne, at man ikke gravede under sokkelhøjde.

Idet skaden skete 1. oktober 2011, og man må konstatere, at der intet er sket i sagen siden denne dato, beder jeg Tryg Forsikring snarest muligt reagere på nærværende skrivelse, idet jeg finder Trygs behandling af sagen under al kritik."

Klagerens advokat bemærkede yderligere i brev af den 5/10 2012 til selskabet bl.a.:

"For så vidt angår arbejdet forud for skadens opstående kan oplyses følgende. Vedrørende det praktiske arbejde så blev det udført af min klient, [klageren] samt kloakmester ..., som er svoger til min klient. [Klagerens svoger] var således alene medhjælper, idet han tidligere har udført lignende opgaver. Således har [klagerens svoger] deltaget i arbejdet som familiemedlem, men ikke kva sin stilling som kloakmester.

Idet arbejdet er blevet udført i samarbejde, kan det ikke præciseres, hvilke konkrete anvisninger [klagerens svoger] har givet, men disse er blevet givet på baggrund af dennes erfaringer samt viden om, hvorledes opgaven udføres håndværksmæssigt korrekt.

Vedrørende kloakmester [klagerens svogers] forsikringsforhold skal det understreges, at denne ikke deltog som kloakmester, men som familiemedlem, hvorfor der ikke er nogen erhvervsansvarsforsikring vedrørende [klagerens svogers] arbejdsindsats.

Vedrørende [klagerens svogers] private forhold er denne ansat i Entreprenørfirmaet ...

Arbejdet blev udført ved, at man frilagde knapt den fulde østvendte side som følge af den østlige og sydlige væg ikke var muret i forbandt. Dette var forhold, som ikke var konstaterbar inden skadens opstående.

Vedrørende kloakmester [klagerens svogers] privatansvarsforsikring finder jeg ikke, at der er noget ansvarsgrundlag vedrørende [klagerens svogers] rolle i opgaven, men finder dette alene påhviler ejerens husforsikring, Tryg Forsikring.

Vedrørende gravearbejdets udførelse henvises til skrivelse fra [klagerens svoger] og [klageren], som tidligere er fremsendt, som vedlægges i kopi.

Der er ikke foretaget geotekniske undersøgelser inden arbejdet er påbegyndt, men det er endvidere min klients samt [klagerens svogers] opfattelse, at geotekniske undersøgelser ikke ville have blotlagt oplysninger, som gjorde, at sagen ville være undgået."

Klagerens advokat har efterfølgende indbragt sagen for nævnet. I klageskemaet dateret den 19/11 2012 har han bl.a. anført:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.

Forsikringstager ejer ejendommen ... I forbindelse med forsikringstager primo oktober 2011 ønskede at etablere dræn langs ejendommens østside, frilagde forsikringstager ejendommens østside til sokkel. (ikke under sokkel). Arbejderne blev udført under supervision af autoriseret kloakmester [klagerens svoger], som i sin egenskab af ven rådgav forsikringstager.
Ejendommen styrtede pludselig ud i udgravningen, hvorved ejendommen blev delt i to, og vægge, gulvkonstruktioner med videre blev ødelagt. Det kunne her konstateret at bygningen ikke var opført håndværksmæssigt korrekt, at bygningen ikke var muret i forbandt, og at dette formentlig havde medført den skete skade.
Forsikringstager anmeldte straks forholdet til forsikringsselskabet, som først 11. januar 2012 afviste skaden. Efterfølgende har forsikringstager opfordret selskabet til at genoverveje sit afslag, opfordret selskabet til at der blev afholdt syn og skøn og endelig bedt om selskabets stillingtagen til dækning af indbo. Selskabet har ikke svaret på disse henvendelser, men har alene henholdt sig til afslag af 11. januar 2012, hvor man udbad sig oplysninger. Disse oplysninger er tilkommet selskabet, som på trods heraf ikke har svaret på forsikringstagers henvendelser.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

1) Selskabet skal anerkende at dække skaden på bygning beliggende ...

2) Subsidiært selskabet tilpligtes at afholde syn og skøn for at få afdækket årsag til den skete skade

3) Selskabet skal anerkende at dække forsikringstagers indbo fra ejendommen ..."

Selskabet har i brev af den 28/12 2012 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"**Kort sagsfremstilling**
Vi modtager den 3. oktober 2011 anmeldelse om, at vores kunde har lejet gravemaskine, og da han lørdag den 1. oktober 2011 graver, falder huset sammen.

Samme dag noterede vi følgende: 'Talt med ftg. om skaden. Arbejdet er gjort som eget arbejde med vennehjælp fra kloakmester. Ftg tilbudt besigtigelse som er aftalt 5/10 omkring kl. 12. Ftg er orienteret om, at skaden ikke er dækket af forsikringen. Ftg havde hørt fra andre at skaden formentlig ikke er dækket af forsikringen, men ville gerne have et besøg for om muligt at få en forklaring.'

Vores taksator talte også med kunden den 3. oktober 2011. Vores kunde oplyste, at arbejdet er gjort som eget arbejde med hjælp fra et familiemedlem, kundens svoger.

Det skal anføres, at vores kunde har omtalt sin svoger, som kloakmester. Der foreligger ikke nærmere oplysninger om hverken kundes eller svogerens forudsætninger for at igangsætte det omhandlede arbejde. Da det samtidig er pointeret i kundens advokats brev af 5. oktober 2012 til os, at svogeren alene deltog i arbejdet som familiemedlem, gør vi gældende, at dette skal lægges til grund ved sagens afgørelse.

Taksator besigtiger skaden den 5. oktober 2011 og meddeler vores kunde, at skaden ikke er dækket af forsikringen.

Efterfølgende modtager vi brev af 20. oktober 2011 fra vores kundes advokat.

Desværre svarer vores taksator først på advokatens breve i e-mail af 11. januar 2012. Taksator meddeler blandt andet advokaten, at de nærmere forhold omkring selve udgravningen og de deltagende personers rolle ikke er nærmere belyst, og taksator vil derfor gerne have besvaret nogle spørgsmål, inden der kan tages stilling.

Vi modtager den 24. april 2012 brev fra advokaten der anfører, at han har haft lejlighed til at drøfte vores afslag med vores kunde. Det er vores kundes opfattelse, at der ikke er gravet under sokkelhøjde.

Advokaten rykker den 14. juni 2012 taksator for svar på sit brev af 24. april 2012.

I e-mail af 19. juli 2012 meddeler taksator advokaten, at han fortsat er uden svar på hans e-mail af 11. januar 2012, og da advokaten endnu ikke har svaret, er skaden stadig at betragte som afvist.

Vi modtager den 27. august 2012 brev fra advokat der igen rykker for svar på sine tidligere breve. I samme brev meddeler advokaten blandt andet, at indboet nu må betragtes som totalskadet.

Advokaten svarer først i brev af 5. oktober 2012 på de af taksator stillede spørgsmål i taksators e-mail af 11. januar 2012. Endvidere meddeler advokaten, at sagen er overgivet til Ankenævnet for Forsikring.

Vores vurdering
Efter vi har modtaget sagen fra nævnet, har vi gennemgået sagen på ny.

Villaforsikring
FORSIKRINGSBETINGELSERNE
Det fremgår af forsikringsbetingelsernes side 6, Stormskade m.m. / Anden pludselig skade, at forsikringen dækker pludselige skader, som ikke kan henføres til forsikringens øvrige dækninger, undtagelser og begrænsninger.

Ved pludselig skade forstås en skade, som skyldes en udefra kommende og øjeblikkelig virkende årsag. Årsag og virkning skal ske samtidig.

Endvidere fremgår det, at forsikringen ikke dækker skader som følge af bygge- og reparationsarbejde.

SKADEN ER UNDTAGET DÆKNING I HENHOLD TIL FORSIKRINGSBETINGELSERNE
Det fremgår af sagen, at vores kunde ville nedgrave omfangs-/terrændræn, da der var observeret vand i kælderen igennem en længere periode på grund af større nedbørsmængder.

Det fremgår af sagen, at vores kunde og hans svoger lørdag den 1. oktober 2011 begynder at grave omkring kl. 10 om formiddagen. Kunden oplyser, at der blev gravet en rende på 6 - 6,5 meter, hvor den samlede husgavlslængde er 8 meter, svarende til 75-80 % af længden. Kunden oplyser videre, at renden var ca. 40 cm i bredden og havde en dybde på 0,5 til 1,4 meter (vores kunde har lavet skitsetegning af husgavl). Dybden skulle være ned til fundamentets underkant. Huset styrter sammen kl. 13.15.

I kundens 'redegørelse' hedder det bl.a.: 'Der stilles samtidig spørgsmål til taksatorens vurdering af gravedybde, da det er umuligt at fastslå det pga. sammenstyrtet bygning?'

På baggrund af oplysningerne i sagen må vi derfor fastholde, at den anmeldte skade på villaforsikringen ikke er dækket, da det af forsikringsbetingelsernes side 6, Stormskade m.m. / Anden pludselig skade fremgår, at forsikringen ikke dækker skade som følge af bygge- og reparationsarbejde.

SKADEN ER UNDTAGET PGA. GROV UAGTSOMHED
Subsidiært gør vi gældende, at skaden lørdag den 1. oktober 2012 skyldes grov uagtsomhed, og derfor ikke er dækket under forsikringen.

Kundens ejendom er opført i 1936.

Vores kunde ønskede at etablere dræn, idet han igennem en længere periode havde konstateret vand i kælderen pga. 'større nedbørsmængder'.

Vi henviser til de fotos, som vores taksator har taget.

Udgravningen var foretaget i næsten hele facadens længde, da skaden skete.

Vores kunde har ikke foretaget nogen som helst former for undersøgelser/beregninger før han gik i gang med det omfattende gravearbejde.

Som anført af vores taksator skal udgravning langs fundamenter og kældervægge udføres i overensstemmelse med funderingsnormens anvisninger, og må ikke uden særlige undersøgelser og forholdsregler udføres under fundamentsunderkant.

Vi finder under de givne omstændigheder, hvor bl.a. henses til husets opførelsestidspunkt, det oplyste om jordbundsforholdene, herunder de problemer med vand, som kunden gennem længere tid havde konstateret i kælderen, omfanget af det udførte gravearbejde, som kunden har udført uden forinden at foretaget nogen undersøgelser/beregninger mv., at der har været en indlysende risiko for, at en skade, som den omhandlede, kunne indtræffe. Når der er udvist grov uagtsomhed dækker vi ikke skaden.

Vi henviser til kendelse nr. 49.539. For god ordens skyld skal vi også henvise til kendelser nr. 43.860.

Kunden har bl.a. henvist til DS436 og anført, at der var tale om klasse 1 og klasse 2. Vi skal anføre, at dette ikke er dokumenteret i sagen. Det er heller ikke godtgjort, at TIs fundamentsregler - Ler, skulle være relevant for sagen.

Vi må derfor - subsidiært - afvise at dække skaden med denne begrundelse.

SAGEN KRÆVER EN NÆRMERE BEVISFØRELSE
Mere subsidiært gør vi gældende, at sagen ikke kan afgøres ved nævnet, men kræver en nærmere bevisbyrde vedr. bl.a. jordbundsforhold og omfanget af det gravearbejde, som kunden havde udført.

Vores kunde har gjort gældende, at vi skal betale for syn og skøn i sagen. Dette må vi afvise, idet vi, som anført oven for, har undtaget skaden i betingelserne, hvorefter forsikringen ikke dækker skader som følge af bygge- og reparationsarbejde.

Vi er opmærksomme på, at vi har bevisbyrden for grov uagtsomhed. Imidlertid skal vi anføre, at under de givne omstændigheder, har vi løftet denne bevisbyrde, hvorfor kunden selv må afholde udgiften til syn og skøn i sagen.

Vi bemærker, at vores kundes skade har været omtalt i pressen. Det kan som et kuriosum bemærkes, at af en af artiklerne fremgår: '- Det er en klassiker at huset styrter, når folk graver dræn, fordi de ikke har fået en geotekniker til at se på jorden og lægge en slagplan for udgravningen, fortæller bygningssagkyndig ... For, hvis man ikke har strategisk plan over udgravningen og ikke ved, hvordan jordtypen er, så er risikoen for sammenstyrtning stor. Særligt nogle typer af jord, øger risikoen for sammenstyrtning markant. Sand er farligt

- Sand er en ustabil jordtype, og graver man ned her, så kan huset styrte, hvis ikke man er fuldstændig klar over, hvad man gør, siger ... Han advarer stærkt alle mod at begynde at grave, uden de først har søgt professionel hjælp. For graver man enten i en farlig jordtype, i for lange etaper eller graver man for dybt, så er der en chance for at fundamentet kan blive undermineret og styrte sammen.'

Familiens basisforsikring
Det fremgår af sagen, at vores kunde har anmeldt at der var for ca. 50.000 - 100.000 kr. indbo i huset.

Da der, som anført oven for, er udvist grov uagtsomhed i sagen, kan vi ikke dække skade på indbo.

Vi skal i den forbindelse anføre, at vi ikke har taget stilling til størrelsen af det fremsatte krav. Endvidere oplyste vores kunde, at der stod et helt nyt køkken i kasser.

Køkkenelementer er ikke dækket af familieforsikringen, da denne alene dækker private indbogenstande. Køkkenelementer betragtes som bygningstilbehør. Vi henviser til Familieforsikring, 4. udgave, af Jørgen Gawinetski og Henning Jønsson, side 41 og 44.

Subsidiært gør vi gældende, at også et krav vedr. indbo må afvente en nærmere bevisførelse i sagen."

8. 83.626

Klagerens advokat har i brev af den 23/1 2013 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"For så vidt angår Tryg Forsikrings sagsfremstilling, kan denne tilsluttes fra klagers side. Dog for så vidt angår Tryg Forsikrings bemærkninger om, at svogeren alene skal betragtes som familiemedlem, bestrides dette, for så vidt angår betragtning af, hvorvidt der foreligger grov uagtsomhed.

Svogeren er således kloakmester af profession og har stedse fastholdt, at arbejdet er udført håndværksmæssigt korrekt. Når dette bekræftes af en autoriseret kloakmester, må det allerede af denne grund konstateres, der ej er tale om grov uagtsomhed.

Ad. Forsikringsbetingelserne.
Tryg Forsikring har i sin skrivelse til Forsikringsankenævnet gjort gældende, at forsikringen ikke dækker skade som følge af bygge- og reparationsarbejder, hvorfor man afslår forsikringsdækning i nærværende sag. Det skal understreges, at pågældende skade ikke er sket som følge af bygge- og reparationsarbejder. Det bemærkes, at klager ikke arbejdede på bygningen på tidspunktet for skaden, men alene frigjorde bygningens side med henblik på etablering af dræn. Baggrunden for husets sammenstyrtning er således ikke de udførte gravearbejder, men som følge af konstruktionsfejl. Der henvises i den anledning til den af Tryg Forsikring fremlagte kendelse 43.860, hvor Forsikringsankenævnet netop har tilkendegivet, at der ikke var den påkrævede adækvans/beregnelighed, som må kræves i denne type sager.

I den konkrete situation var det ej heller beregneligt, at huset ville styrte sammen. Det bemærkes, at Tryg Forsikring i øvrigt ikke har redegjort for, hvorfor man finder dette beregneligt.

Ad. Grov uagtsomhed.
Det bestrides, at der i den pågældende sag skulle have været udvist grov uagtsomhed fra klager.

Til støtte for anbringende om grov uagtsomhed har Tryg Forsikring gjort gældende, at ejendommen er opført i 1936. Det synes irrelevant, hvornår ejendommen er opført, idet Tryg Forsikring ikke nærmere har redegjort for forhold ved ejendommen eller ejendommens alder, som er årsag til pågældende skade.

Tryg Forsikring har herefter gjort gældende, at klager ønskede at etablere dræn, idet klager igennem en længere periode havde konstateret vand i kælderen pga. af større nedbørsmængder. Dette er korrekt, idet sommeren 2011 var særdeles våd. På tidspunktet for pågældende arbejder havde det dog været tørvejr gennem en længere periode, og uge op til skaden var det solskin, hvorfor man valgte at iværksætte pågældende arbejder. Således var der ikke aktuelt vand i kælderen på tidspunktet for arbejderne. Således synes Tryg Forsikrings bemærkninger herom at være irrelevante.

Tryg Forsikring har herefter gjort gældende, at udgravning er foretaget i næsten hele facadens længde, da skaden skete. Dette kan bekræftes af klager, men dette findes ikke groft uagtsomt ikke mindst henset til at arbejdet skete under supervision af klagers svoger, som er autoriseret kloakmester, og som anviste klager at arbejdet kunne udføres på denne måde, ligesom der ikke er gravet under fundamentunderkant.

9. 83.626

Vedrørende anbringende om at klager ikke skulle have foretaget nogen former for undersøgelser/beregninger, før denne gik i gang med det omfattende gravearbejde, findes dette indledningsvist ikke groft uagtsomt. Dernæst skal det oplyses, at klager lavede en prøvegravning 1½ meter fra ejendommen for at konstatere jordforholdene og kunne konstatere, at der var tale om ler hele vejen ned i gravedybden. Dette forhold gør endvidere, at den artikel, som Tryg Forsikring nævner som et kuriosum, ikke er relevant for nærværende sag.

Således har Tryg Forsikring på ingen måde løftet bevisbyrden for, at der skulle være tale om grov uagtsomhed fra klagers side, og der kan således henholdes til den af Tryg Forsikring fremlagte kendelse 43.860.

På den baggrund finder klager, at selskabet er forpligtet til at anerkende pågældende skade.

Ad. Sagen kræver en nærmere bevisførelse.
Det kan anerkendes, at det ville være elskværdigt med et syn og skøn, hvilket klager stedse har anmodet Tryg Forsikring om, men Tryg Forsikring har ikke imødekommet dette trods Tryg Forsikring havde bevisbyrden for, at der ikke var tale om en dækningsberettiget skade. Klager er således indforstået med, at sagen afvises, såfremt Tryg Forsikring samtidig hermed anerkender at yde retshjælp til nærværende sag. Jeg hører gerne indklagedes bemærkninger hertil.

For så vidt angår indbo afvises det, at der er tale om grov uagtsomhed, hvorfor Tryg Forsikring under alle omstændigheder skal dække.

Vedrørende anslået pris på kr. 50-100.000,00 kan min klient ikke genkende dette beløb vedrørende indbo, men har sandsynligvis oplyst, at der var byggematerialer for kr. 50-100.000,00.

Vedrørende køkkenelementer er det klagers opfattelse, at dette er omfattet af familieforsikringen, så lang tid at elementerne ikke er installeret i ejendommen. På den baggrund er dette ligeledes omfattet af forsikringsdækning."

Selskabet har i brev af den 13/3 2013 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"*SKADEN ER UNDTAGET DÆKNING I HENHOLD TIL FORSIKRINGSBETINGELSERNE*

Advokaten har anført, at undtagelsesbestemmelsen i betingelserne vedr. bygge- og reparationsarbejder ikke finder anvendelse, idet kunden 'ikke arbejdede på bygningen på tidspunktet for skaden, men alene frigjorde bygningens side med henblik på etablering af dræn'.

Vi fastholder, at der er tale om (undtaget) bygge- og reparationsarbejde, når der foretages omfattende udgravning langs bygningens fundament, også selv om det evt. alene måtte være for at etablere dræn, fugtisolering af fundament mv. Som ex kan det anføres at skulle man foretage understøbning af fundamentet, ville man også først skulle foretage gravearbejde. Hvis der allerede under gravearbejdet skete skade på ejendommen, er skaden - ligesom i aktuelle sag - undtaget dækning i henhold til undtagelsesbestemmelsen, også selv om selve understøbningen ikke var påbegyndt.

Advokaten anfører i den forbindelse, at husets sammenstyrtning ikke var det udførte gravearbejde, men skete som følge af 'fejlkonstruktion'.

Det er på ingen måde sandsynliggjort, at der skulle være en anden årsag til, at huset styrtede sammen end det omfattende gravearbejde (bygge- og reparationsarbejde), som kunden - uden nærmere undersøgelser/tekniske rådgivning - havde iværksat.

Vedr. kendelsen nr. 43.860 bemærkes, at undtagelsesbestemmelse i vores forsikringsbetingelser har en anden ordlyd end i denne sag, hvor det pågældende selskab havde undtaget 'skade som følge af fejlkonstruktion eller fejl ved fremstilling eller opførelse af de forsikrede bygninger og øvrige genstande'.

Herefter fastholder vi vores principale påstand om, at skaden er undtaget i henhold til forsikringsbetingelserne.

SKADEN ER UNDTAGET PGA. GROV UAGTSOMHED

Vi fastholder også vores subsidiære påstand om, at skaden er udtaget pga. grov uagtsomhed.

Ejendommen var opført i 1936, og det må antages, at fundamentet, murværk mv. er opført i overensstemmelse med daværende byggemetode/byggeskik. Alt efter stand, konstruktion, jordbundsforhold mv., kan dette have betydning for i hvilket omfang, man kan foretage udgravning langs fundamentet. Det er også et faktum, at vores kunde gennem længere tid havde konstateret vand i sin kælder. Dette gør det indlysende, at man sikrer sig i form af nærmere undersøgelser/tekniske rådgivning før man iværksætter bygge- og reparationsarbejde på ejendommen.

Advokaten har anført nogle bemærkninger vedr. vejrforholdene på skadestidspunktet, samt at der skulle være foretaget en prøvegravning 1½ m fra ejendommen, hvor jordbundsforhold skulle være 'undersøgt'. Vi pointerer, at disse forhold ikke er godtgjort i sagen. Uanset om det måtte kunne godtgøres, at man faktisk havde lavet en 'prøvegravning 1½ m fra ejendommen' gør vi gældende, at dette ikke kan afløse en egentlig teknisk undersøgelse af om det planlagte gravearbejde uden videre kunne gennemføres.

Advokaten mener, at der ikke er udvist grov uagtsomhed, idet kunden havde sin svoger til at hjælpe sig med arbejdet. Det anføres i den forbindelse, at svogeren skulle være kloakmester. Det er et faktum, at der var foretaget en omfattende udgravning i næsten hele facadens længde, og der foreligger ingen dokumentation for projektets udformning, undersøgelser, beregninger mv. Dette må anses for at være grov uagtsomhed. Det forhold, at man har familiemedlemmer til at hjælpe sig kan ikke føre til andet resultat.

Vi henviser til advokatens brev af 5. oktober 2012, hvori der er givet nogle oplysninger bl.a. om svogeren, idet det anføres: 'Vedrørende det praktiske arbejde så blev det udført af min klient, [klageren] samt kloakmester ..., som er svoger til min klient. [Klagerens svoger] var således alene medhjælper, idet han tidligere har udført lignende opgaver. Således har [klagerens svoger] deltaget i arbejdet som familiemedlem, men ikke qua sin stilling som kloakmester. Idet arbejdet er blevet udført i samarbejde, kan det ikke præciseres, hvilke konkrete henvisninger [klagerens svoger] har givet, men disse er blevet givet på baggrund af dennes erfaringer samt viden om, hvorledes opgaven udføres håndværksmæssigt korrekt.
Vedrørende kloakmester [klagerens svogers] forsikringsforhold skal det understreges, at denne ikke deltog som kloakmester, men som familiemedlem, hvorfor der ikke er nogen erhvervsansvarsforsikring vedrørende [klagerens svogers] arbejdsindsats.
Vedrørende [klagerens svogers] private forhold er denne ansat i Entreprenørfirmaet ...'

Der har således klart været tale om et 'familie-weekend-projekt', hvor kunden lørdag den 1. oktober 2011 har sat familiemedlemmer i stævne for at hjælpe sig med sit gravearbejde. Dette bekræftes også af, at kunden og svogeren udførte arbejde i samarbejde. Svogeren skulle være kommet med nogle anvisninger, der var baseret på svogerens erfaringer, uden at dette dog kan præciseres nærmere. Vi skal anføre, at det ikke er godtgjort/dokumenteret, hvilke erfaringer svogeren havde i relation til det udførte arbejde. Vi henviser i denne forbindelse til det af os tidligere fremlagte presseklip, hvor sagen er omtalt.

Vi fastholder, at det er grov uagtsomhed - uden nogen teknisk rådgivning, undersøgelse, af jordbundsforhold mv. - at gå i gang med omfattende gravearbejde i næsten hele en facades længde. Det er indlysende, at dette kan medføre skade på en bygning fra 1936.

SAGEN KRÆVER EN NÆRMERE BEVISFØRELSE

Vi fastholder vores principale og subsidiære påstande, som vi finder ankenævnet kan tager stilling.

Såfremt vi ikke får medhold heri gør vi gældende, at sagen kræver en nærmere bevisførelse ved domstolene. Det kan bemærkes, at såfremt ankenævnet ikke kan træffe afgørelse i sagen, er advokaten velkommen til at rette henvendelse til vores retshjælpsafdeling.

FAMILIEFORSIKRINGEN

Vi henviser i det hele til vores tidligere brev, og fastholder vores afgørelse. Byggematerialer og køkkenelementer er ikke indbo, og kan allerede derfor ikke dækkes under familieforsikringen.

ERSTATNINGSOPGØRELSE

Vi har ikke taget stilling til størrelsen af kundens krav, og vi skal derfor også pointere, at der tages forbehold for erstatningsopgørelsen i enhver henseende. Det er vores kunder, der har bevisbyrden for størrelsen og rigtigheden af kravet.

Skaden skete den 1. oktober 2011 og vi bemærker, at der gælder en almindelig pligt til at begrænse sit tab, jf. forsikringsaftalelovens § 52."

Klagerens advokat har i brev af den 17/4 2013 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"Selskabet fremstiller, som om min klient konsekvent havde vand i kælderen. Det faktiske forhold er, at min klient to gange i foråret 2011 ved det meget kraftige nedbør havde vand i kælderen. Der var ikke tale om sædvane eller hyppigt, at der var vand i kælderen.

For så vidt angår selskabets bemærkninger om, at der ikke var udfærdiget projektbeskrivelse, taget jordprøve m.v. bemærkes jeg, at dette ikke er et jordkrav men alene god kutyme.
Selskabet henviser adskillige gange til et presseklip, som er videresendt til Ankenævnet for Forsikring. Klippet er skrevet af en usagkyndig journalist og kan næppe tillægges nogen bevismæssig værdi overhovedet, hvorfor jeg er uforstående over for, hvorfor selskabet fortsat henholder sig hertil.

For så vidt angår min klients svoger, så er denne Kloakmester og som følge heraf uddannet til udførelse af projekter af pågældende karakter. Det at svogeren deltager som menig mand gør ikke, at denne har de nødvendige kompetencer, men alene at denne ikke kan tillægges

et professionelt ansvar. På den baggrund undres selskabets bemærkninger om, at der skulle være tale om et familieprojekt. Svogeren havde de nødvendige kompetencer til at udføre pågældende opgave.

Endelig, for så vidt angår tabsbegrænsning, så skal jeg for god ordens skyld gøre opmærksom på, at der er tale om en ejendom, som er totalskadet, ligesom indbo er totalskadet, hvorfor der selvsagt ej har været mulighed for tabsbegrænsning på nogen måder. Selskabets bemærkninger herom, viser efter min opfattelse et manglende indblik i selve sagen.

Jeg skal dog fortsat tilslutte mig selskabets bemærkninger om, at det kræver en bevisbyrde, som ikke kan ske for Ankenævnet for Forsikring."

Af betingelserne for villaforsikring fremgår bl.a.:

"2. Stormskade m.m. / Anden pludselig skade

DÆKKER SKADER EFTER
...
UHELD
Pludselige skader, som ikke kan henføres til forsikringens øvrige dækninger, undtagelser og begrænsninger.

Ved pludselig skade forstås en skade, som skyldes en udefra kommende og øjeblikkelig virkende årsag. Årsag og virkning skal ske samtidig.

Eksempler på en pludselig skade:
- *En ophængt fladskærm falder ned og ødelægger parketgulvet. Skaden på parketgulvet er dækket.*
- *En bil kører ind i bygningen. Skaden på bygningen vil være dækket.*
- *Et træ vælter ned i taget på dit hus. Skaden på bygningen vil være dækket.*

DÆKKER IKKE SKADER EFTER
...
BYGGE- OG REPARATIONSARBEJDE
Skade som følge af bygge- og reparationsarbejde.
...
BYGNINGSDELE

FØLGENDE DELE ER DÆKKET

BYGNINGER M.M.
- Bygninger med fastmonteret bygningstilbehør inkl. udvendig udsmykning. Fastmonterede installationer samt anlæg til vedvarende energi.

...
12. Generelle bestemmelser
...
12.2 FØLGENDE DELE ER IKKE DÆKKET

- Indbo (kræver særskilt forsikring)."

Af betingelserne for familieforsikring fremgår bl.a.:

13. 83.626

"Indboforsikringen,
...
3. Hvilke genstande er dækket

Forsikringen dækker - med de i afsnit 3-6 nævnte begrænsninger - nedennævnte genstande, såfremt disse tilhører en sikret, eller denne bærer risikoen for dem.
...
3.8 Bygningsdele,
som sikrede som lejer har vedligeholdelsespligten for, hvis der for ejendommen ikke findes en bygningsforsikring, der dækker.
Dækningen omfatter kun tyveri- og hærværksskader."

Nævnet har gennemset de fremlagte fotos.

Nævnet udtaler:
Nævnet lægger til grund, at klageren, uden at have foretaget forudgående geotekniske undersøgelser, påbegyndte etablering af et omfangsdræn, og at han i den forbindelse i løbet af tre timer langs facaden på sit hus gravede en rende på mellem 6 og 6,5 meter med en dybde på mellem 0,5 og 1,4 meter, og at huset umiddelbart efter styrtede sammen. Nævnet finder på baggrund heraf, at skaden må anses for pludselig i villaforsikringsbetingelsernes forstand.

Det er ubetænkeligt at fastslå, at skaden på huset skete "som følge" af udgravningen til omfangsdræn. Den for så vidt generelt affattede dækningsundtagelse om bygge- og reparationsarbejde må imidlertid efter nævnets opfattelse forstås som begrænset til at angå bygge- og reparationsarbejde på den forsikrede bygning og kan ikke udstrækkes til at angå et tilfælde som det omhandlede, hvor der som følge af jordbundsforholdene skal nedlægges et omfangsdræn. Skaden kan derfor ikke henføres til dækningsundtagelsen vedrørende bygge- og reparationsarbejde i villaforsikringsbetingelserne.

Spørgsmålet er herefter, om selskabet har bevist, at klageren har forvoldt skaden ved grov uagtsomhed. På det foreliggende grundlag finder nævnet, at klageren har udvist

uagtsomhed, men finder det betænkeligt at fastslå, at han har handlet groft uagtsomt, jf. forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2.

Nævnet bemærker, at køkkenelementer mm. må betragtes som bygningsdele, hvorfor de ikke falder ind under dækningen på familieforsikringen. Da villaforsikringen kun omfatter bygningsdele, når disse er anbragt på deres blivende plads, er køkkenelementerne og byggematerialerne heller ikke omfattet af villaforsikringen.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Tryg Forsikring A/S, skal anerkende, at der i henhold til villaforsikringen foreligger en dækningsberettigende pludselig skade, og skal ved sin videre behandling af indboskaden lægge til grund, at klageren ikke har udvist grov uagtsomhed.

For så vidt angår køkkenelementerne og byggematerialerne får klageren ikke medhold.

Poul Sørensen